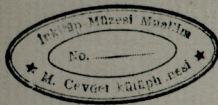

۳۰ اگستوس ۱۹۱۷

سای : ۸

برنجی س

کتابخانه
مجموعه
ع

علم ، صنعت و اخلاق دائره فقهی مجموع

تاریخ

آلمان مؤرخلری : طرایچکه

(یکن ماییدن مایند وسوک)

— ۲ —

طرایچکه ۱۸۷۰ دن سوکرا مبعوث اولدی . برطرفدن درسلیرنه دوام ایندی . آلمانیانک (حرث مجادلسی) نه بوتون غیرتیه آیلدی . « عصر حاضر تاریخنک اک بوپوک پروتستان حکومتی اولان پروسیایه بوپوک بر استقبال حاضر لامشدر » دیدی . طرایچکه ، بردولنک حیاتنده ، ملنک تاریخی حقوقه مستد اولان شیدن طوغرو برشی اولامیهجنه قانع اولدی . وطنپورلکی دینی حسله مزج ایندی . خلق کتلهسنک اخلاقی تربیهسه بوپوک بر اهمیت وردی . موسویلر فعالیتی ملت فکری ایچون مضر کوددی . موسویلر حقنده شو مطالعهده بولونیوردی :

« آرقن آلدانیئم : موسوی تأثیری دیرن ونافذدر . بوتانیئر اک منور محفلره قدر سیرات ایتشد . بوکون ، دینی عدم مساعه ومل غرور فکریلری نقرته رد ایدن کیسهلر پینده بیله شو فریاد یوکهلبور : « یهودی بزم فلاکتدور ! » . « موسوی وطنسز برشرقلیدر . فکریلری ، بوکک برمل حیات ایچون مضردر . منتقدن باشقه حرصی یوقدر . سیاست ووطن محبته بیکانهدر . موسوی ، مؤثر استهزاسی ، صرافتی ولایقه مطبوعاتی ایلک صاف جرمن فقیهلری افساد ایدر . »

طرایچکه ، یاشی ایلریله دیکه ، شدتی آرتدردی . نهایت ، بوتون وطنپورانه فکریلری جامع الملق اوزده بر اثر یازدی : (اون طقوزنجی عصرده آلمانیسا تاریخی) . طرایچکنک بوکتابی مؤرخ شاه اثری ، یکی آلمانیانک اک خارق العاده ابداعلردن بری ایدی .

طرایچکه شو فکرده ایدی : « انسان آتقی بر کتانبک مؤنلی اولاییلر : مهارت ، او کتانی بولمقدهدر . » طرایچکه ، دارالفنونلرده سه لجه معلمک ایتدکن سوکرا ، نهایت او کتانی بولمایه موفق اولمشدی :

Deutsche Geschichte im XIX^{ten} Jahrhundert.

(اون طقوزنجی عصرده آلمان تاریخی) ، طرایچکنک شاه اثری ایدی . مؤرخ ، بوتون حیاتجه تعقیب ایتدیکی سعلرک ، دوشونجه لک خلاصه سی بو کتابه طولامشدی . رانکنک وقعه نویسلکده ماهر خانی ، تاریخنده کی مسلکنی بو ارنده تمامیه کوسترمشدی . طرایچکه ، بو کتانی یازمازدن اول ، شویله دوشونیوردی :

« بزده هر درلو سیاسی موجودیتک اساسی ، حقوق ، اقتدار

وحریت اولادینی ، اوفاق دولنارک قالدیرللسندن باشقه سلامت چارمسی بولونمادینی خلقه کوسترمک ایچون مختصر ، مؤثر ، پرومازجه بر (جرمن اتحادی تاریخی) یازمق ایسته بورم . خلقک فکریلری آیدینلاق ایچون بوکک قدر یاییلمای ازم ، تاریخی بر اثر تصور ایدیم . بندن ده ووقتی کیسهلر ایچنده بو کتبه جاسازنده بولوناجکی بری کورمه دیکم ایچون بونی کندم تحریه ایتک ایسته بورم . بو کتانی یازارکن ، بولعاده ک اقوامک لغتلیر آلتنده فاسط اولدینی کورمک بئله کتسه ده اوغراییم . فقط خواجه لک کرسیه جیقده بزم زمان - که بونی بهمه حال یایایم ، چونکه بو کون پاک این بیلورمک کتبلکک معلی اولمندن لطیف بر شی اولماز - بو اثرم یکی نسل اوززنده تاثیر اجرا ایتکجه بی ده مقدر قیلاچددر . »

طرایچکه ، اثری وجوده کتیرمک ایچون اولاکنیش بر پروغرام طوئدی . مختلف عنصرلری بر یره طولادلی . تمام یکریمی سه ، یازاجکی اثر ایچون معلومات طولامتله مشغول اولدی ، هیچ بر کوچلکدن چکیمه دی . ۱۸۶۵ ده بسارقله ده آره سی ایلشیدی . بسارق ، مؤرخه خارجه نظرلرنتک بوتون اوراق خزینه سی آجیدی . طرایچکه ، اثریه باشلادقن سوکرا ، کتدیکه بلاتی کیتلندی . (جرمن اتحادی تاریخی) یرینه اون طقوزنجی عصرده آلمانیانک معظم بر تاریخی یازدی . غزته لری ، خاطره لری ، خصوصی اثرلی کاملاً او قوددی . بوتون بو منبلردن ، کندی تمیری وجه ایله ، یکی آلمانیانی وجوده کتیرن آدم لک ، فکریلک ومؤسسه لک ، کنیش بر تابلوسی وجوده کتیردی . طرایچکنک بو اثری سیاسی بر ماهیتی حارثی ، و او نقطه نظر دن یازیلشیدی . بو کتابه آلمان حیاتنک هر درلو تظاهرلی تصویر ایدلشیدی . فقط تصویرلر او درجه حقیق ایدی که ، عادتاً بر قاج چیزکی ایله بر لوحه وجوده کتیرن رسام لک اثرلری آکدیریوردی . تکمیل اثر بش جلد ایدی . بو بش جلدده ، تاریخنیه صره کلدیکه بوتون آلمان شهرلرینک ، دارالفنونلرینک ، مراسمک ، شلکلرک تصویرلری ماهران بر قدرته انسانک کوزی اوکندن کیوردی . آلمان حیاتی بوتون غنعه لریله تصویر ایدلشیدی . طرایچکنک بو ارنده تعقیب ایتدیکی مسلک رانکنک صرف (شیئی ، اویزم تعقیب) مسلکته مفاریدی . اوزمانه قدر آلمان مؤرخ و تاریخ نویس لری تعقیب ایتدکاری فنی اصوللره قطعاً بکزمه میوردی . طرایچکه ، بو اثری آخر آخر ، شکه یک زیاده اهمیت و برده ک یازمشدی . اسلوبی متین و تصویرلره طولو ایدی . آلمان اتحادینک لزومی ، مؤرخ شو سطرلره اثباته جالیبشوردی :

« بوتون کتابلر ، آلمان ساعیسنده کی نجاتی کوسترن بوتون صنعتکارانه اثرلر ، کال حیرتله تقدیر ایتدیکنر بوتون بوپوک آلمان اسلری ، فکرمنزک شرفی اعلان ، اتحادک لزومی اثبات ایدن هر شی ، هرشی ، فکر عالنده اساساً موجود اولان اتحادک سیاستده ده حصوله کتیرلشنه بزنی مجبور ایدیور . »

« يهوداير ، آلمان کوبولونسک سئالته سبب لش قارغوليرده .
کي چاهلره ائرنده اکثريا تصادف اولونور . بوضعني
طرايچک کنديده حس ايدر ، وييليردي ، حتی ۱۸۶۴ دهه مؤرخ
زييله يازدي . بر مکتوبده ضعفي شو صورته اکلایوردی :

« بنده نقصان اولان شی ، ساکن بر مؤرخ اساييدر . قط ،
زمان ايله ، کندمکده بر مؤرخ اولاجني اميد ايدرم . بنده بر
مؤرخ ايچون پک فضله عد اولوناجي بر شدت وار . تاريخک حقيق
اسلوجي اله ايتک ايچون بويکيديس اوقوروم . »

ديگر بر مکتوبندهه شوبله يازيوردی :

« بيطرف بر مؤرخ طامق ، هيچ ايسه مديک بر شهرتد . بو ،
بندن امکاتير بر شی ايسه مک ديمکدر . هم ، بو فائزله دلالت ايدن
شيت ، حقيق تاريخ مدلواندهه مغير دگلدور ؟ بويوک مؤرخلرکانه سي ده
طريقکيلرکاري آيچندن آجيه ييلير : تويکيديس آتني ، تاجيوس
آريستو قراتدر . وقعلر طوغرو اولسون ، مؤرخ ايچون بويکيدير .
فضله سي حقدنه حکم ، مؤرخکدر . »

طرايچک ، ائرنده هپ بو فکري تعقيب ايتدی . اولک
نظرنده انگيلز پک مفوردي ، آلمانلرک ملي دشمنلری ایدی .
فرانسزلرده پک چوق وصفلر کوردی حالده انگيلزلرده هيچ
بر مزيت کورمزدي . انگيلزلردن بحث ايتديکي صرده « بر
الده تورات ، برالنده آفون پيوس ، کاشانه مدنيتک ايسلکرتي
نشر ايتک ايسه ن مراني ، کي تعبيرلرکولالانيردي . انگيلزلردن
يالكز مؤرخ قارلايل تقدير ايدر : « آلمانلری الک مکمل
آکلایان يکانه انگيلز ، جرمن فکري ادراک ايدمه بيان ايلک
اجني » دردی . شرق مسئله سندن بحث ايدرکن ، انگيلز
دوناماسنک جبل الطارق ، مناطه و قورفوده کي آزيجي
حاکيته نهايت ورده ک ، آق دکري آق دکزيرلره اعاده
ايدره ک انگيلز احتراصارينه نهايت ورسني ارزو ايدردی .

طرايچک نك ائري ، پاشدن باشه ، آلمان فضيلتيرنک بر
داسنايدر . سربستيتي ، غروردي ، فداکارلتي ، حقوقه
رعائتي حقيقي بر صورتده آکلماش بر عرق وارده اوده جرمن
عرايدر . نملکسنگ الک بويوک آدملری هپ بوغايهر خدمت
ايدنلردر . طرايچک نك فکرنه حقيقي جرمن ، مؤرخ تاجيوسک
تصوير ايتديکي فبا ، عفيف ، ظرافته اهميت ورمين ، دينچ ،
توانا فضله ايچين جرمندر . طرايچک ، تاريخنده هپ بوصفاری
حائر بر جرمن کورمک ايستردي .

بالخاصه بروسيا قرالرينه حرمتي فوق العاده ایدی .
نظرنده ، بروسيا قراللری هر دلو فضيلتاری حائردي . چونک
اونلر خيسيس بر طوپراق اوزرنده ، قومشولری ايله دائمی
مجادله لره بولونارک موقعلری محافظه ايتشمار ، فضيلتلی
ساياسنده معظم بر وتليفه ايتا ايتک صلاحيتي احراز ايله
مشلردی . حال بويک بروسيا نك قوتی ايکي شی ايله قائمدي :

طرايچک ، يالكز ائرنده دکل ، هر فرصت دوشدکيه بو
فکري ایلری سوريوردی . (لاپريغ) ميدان محاربه نك
الانجي دور سنسولسي مناسييله ايراد ايلديکي بر نطقده شو
سولزی سويله مشدی :

« آلمانلر ، عزيز وطنداشلر ، (لوبه) دکز فنارلينک ،
(آرتونا) يياض قبالرينک کيچيه اوزون بر بولجلمدن وطن طوبراغنه
کلمديکي احتضار ايلديکي ساللرده اولوران آلمانلر ، بويوک (جواب)
کولده عکيل برلاق (هولوميا) آيلارندن کان آلمانلر ، (وارن)
ساللارينه حاکم بوز (فبالس) ي کندلرینه بيک اتحاد ايدن آلمانلر !
هانکي عرندن اولورسه کي اولکتر ، هانکي ناهي دن گلش بولورسه کي
بولوکتر ، بله برابر شوبله باغيرکيز : « پاشايک آلمانلر ! »

طرايچک وقعلری نقل وحکايله جدا تکمل کوستردی .
ايلک جلدنده بوتون صنعتي کوروليوردي . في الحقيقه ، آلمانلر
آرتق مؤرخني بولشدي . تکميل ائرنده تصوير قدرتي
خارق العاده ایدی . مثلاً قرال اوجني فيريدريخ ويهللمک
جنازه آلايتک تعريفی عادات بر تابلو ایدی :

« مير براك اون برنجي کيچي سي جسد شارلوت بويوخ سربديته
کيشک ايچون او اوزون اخلاصه آتق جاده سندن کيرکن ، خلق ايتک
صره ديزلش ، ساکت ايدی . موتفي ، سويکي زوجي سي لوزرنه پک ايتنده
باقق ايسه مشدی . فنارلر سربديتي . يالكز ، بولونلر اوسندن چقان
آق ، بومنتاق قوملر اوزرنده سيزجه قاوپ کيدن سياه آرابه لر اوزرينه
سولون ايتيليرني سريوردی . »

طرايچک ، بويکي تصويرلرده مهارت کوسترمکله برابر ،
بالخاصه انسان تصويرلرده تميز ايتمشدي . تاريخي سيارلی ،
آلمان تاريخ نويسلرک نك الک جانلي ، الک پارلاق نمونه ليردي .
هرچ بر آلمان مؤرخي طرايچک درجه سنده تاريخي شخصلری
قلعي آلتنده بو درجه صنعتکارانه جانلاندير اراماشدر .

طرايچک نك مهارت يالكز قرقاني تصويرده دکلدرد . هئ
عمومييه تدقيق واره اوده بويوک بر اقتدار کوسترمشدر .
تاريخي فکرتلری جدا مؤثردر . طرايچک نك تصويرلرينه الک
زياده جاذبه ورن ، لسانيدر . بولسان ، آهنگلی ، کيش
ونایت جاذبدر . گلرلی مبدولدر . هان هر حقيقه ده يکي بر فکر ،
بعضا مزاحی آکدبرر ته ويرلر وققرلر وادرد . بويوک بر
مؤرخ اولق ايچون يالكز جانلي واکلجملي تصويرلر بايق ،
بر طامق ققره لرلی ماهرانه ترتيب و تشهير ايتک کافی کلسه
ایدی ، هيچ شهسز طرايچک آلمانلرک الک بويوک مؤرخي عد
ايداييردي . فقط بر مؤرخک ، عين زمانده ، بي طرف
اولماسي ، ملتک دشمنلری حقدنه بيله معتدل برلسان قولالنامسي
ايجاب ايدر . طرايچکده بويک طرفلق حسی بوقدی . سوميديکي
شخصلر وملتلر حقدنه شدتلي گدلرکولالانيردي . مثلاً : « مته
دنيش حوالی بريه نك الک بويوک يالانچيسي واک بويوک چاپقييدر . »

کمی روح پرور کس ایدردی . مؤرخ ، اوایل ظن ایدر ایدردی ، عادتاً ماداً پروسیالیک معظم و محتتم ظفر لرینک تأثیری آئیده یاشا بوددی . طرایچکه تاریخ جریان ابتدیی برلری ، بلد لری ، بھرلری ، عماره میدانلری جذب تصویر لرله سامع لرینک کوزلری اوکنده جانلاندیردی . بوتون بو تصور لرلر دیکلندیکی زمان ، قارشیکزده ساحر بر قامه مالک بر ادیب بولوندیفته قانع اولوردیکز .

ایشته طرایچکنک بوساعیدن صوکره یازدینی آلمان تاریخی ثابت نفیس اولمشدی . بو کتاب خلقه مخصوص ، جانی بر اسلوبده یازیش ، ملی بر تاریخ ایدی . کتابده اک زیاده حاکم اولان ، پروسیالیک ، آلمانغه قارشى درین بر مفتویتندی . آلمان ملی بو کتابک هر سطرانده ملیتک علویتکی ، دهاسک بویوکلکی کوربور ، و آئیده کی تکاملکی ناسل متین بر اساسه استاد ایدر یرمک لازم کله چکنی آکلاور ؛ ماضینک غروریه مباحی ، چالیشیوردی .

طرایچکه آتیش ایسی یاشنده وفات ایدیککی زمان (۱۸۹۶) ، آلمان ملتک فکری تربیه سنه خادم دیگر مهم اثرلرده براقشیدی . باشلجهرلی (تدقیقات) ، (تاریخی سیاسی مآلر) ، (اون سنه آلمان عماره لری) ، (سوسیالیزم و طر فدارلری) ، (زده موسولیکه دآر بر سوز) ، (لونه و آلمان ماتی) ودها سائر مقاله لردن و نطقلردن متشکل اثرلردی . (پروسیا سالنامه سی) نامیه انتشار ایدن مجموعه بی واقفانه اداره ایدن طرایچکه ، صوکه نفسنه قدر آلمان ماتی نامنه چالیشش ، روحاً حس ایلدیککی وطن محبتی کزیده اثرلری ایله اثبات ایلده مشدی .

طرایچکنک مسلک و طرز مساعیسی بز ، عثمانی تورک لری ایچون بالخاصه دقتی جالدر . بزدهده تاریخ بو صورتک تاقی ایدلی ، مؤرخلریز علمی بر مسلک ، برغایده اخلنده چالیشا ایلدر . تاریخ اجتماعی و تربیوی بر صورتده یازلق لازم کله سکی ، بونلرک هر ایکسینک ده آری آری بر طرز اولدینی آکلاشلما ایلدر . قرمان اوغول لرینک انساب سلسله سی بیلیمک ویا براق تورکجه کلانک اشتقاقی تاریخه قاریشدریق ، مؤرخلک دکل ، آنجق مؤرخلره لزومی اولان مالزمنی ابتدائی بر صورتده حاضر لامقدر . مؤرخ ، بر ملتک ترقی و تکاملده مهم بر عاملدر . تاریخک ملت اوزرنده تربیوی و سیاسی تأثیرینی حاصل ایلده چک ، ادبی واجتماعی تکامل جریانلرنده ، برکاک جزئی اولق حیثیتی ایله ، کندینسه طائفه فکری و وطنی وظیفه بی ایضا ایله چک ، مؤرخدر . بوکون مؤرخلریزه دوشن الکمبجل وظیفه ، عثمانی تورکلکنی علمی ، صناعی ، سیاسی ، خلاصه

مادی منفعتلره دقت واردویه غیرت . یکی آلمانیانی آنجق بو ایکی شی وجوده کتیردیر ایشدی . آلمانیاده اتحادی ماده تأمین ایدن ، ملندی . پروسیا بوکآلت اولمش و بالآخره اتحادک روحی اولارق قائلشدی . متحد بر آلمان وطنی وجوده کتیرمک ، یالکیز پروسیالیک فکری دکدی ؛ بو فکر (بهنا) فلاکتندن صوکره ، بوتون دارالفنونلرده ، نورلراره سنده کوکله مشدی . بو فکری اک زیاده یایان ، خلقکاک درین طبقه لرینه قدر تأثیر ایتدیرن ، معلملردی . طرایچکه ایسه اصلاً بو فکرده دکلدیر . اونک مطالعه سنجه آلمان اتحادی ایکی قوتله حاصل اولشدر : زادکان ، پروسیا قرالری . طرایچکنک پروسیا قرالری نیجیل ایتکدن مقصدی ، عموم آلمان ملتک اتحادی ایچون بر تمثال کوستر مکنن عارتدر . بناءً علیه طرایچکنک کتابی آلمان ملتی اوزرنده بویوک بر تأثیر حاصل ایش ، آلمان اتحادینک حصولده عادتاً عامل وظیفه سی کورمشدر .

طرایچکه ، تاریخی ایله بوتون آلمان ملتک افکارینی تربیه ایتدیککی ، بالخاصه معلملکدهده تمیز ایشدی . ابری وجودی ، عفت و طوغر و اق احساس ایدن سوعلی سیاسی ایله کرسیه چیقیدینی زمان ، کندینسی دیکلینلر اوزرنده بویوک بر تأثیر حاصل ایدردی . صاغرا اولدینی ایچون سسی او قدر چقمازدی . بونکله برابر طرایچکنک درس لرنده بولونمقی ایچون کلنلرک عددی پک چوقدی . سالون هان کاملاً طرلار ، هر درس صمیمی بر صورتده آقیشتلانیردی . کوچلک ، مؤرخک صداسنه آلیشجنیه قدردی ؛ اوندن صوکره ، تصویر لرک ، طرز تلفظک جاذبه سنه قایلما مق قابل دکدی ؛ کندینکده اعترافی وجه ایله ، طرایچکه بلیغ بر خطیب دکدی ؛ فقط بوتون سوزلری قایتک اک درین نقطه سندن کلپوردی . هیچ بر مؤرخ ، سامع لرینی جذب ایتک ، اطرافه طبلر طوبلامق صنعتی طرایچکه قدر کوستر مه مشدی . طبلر ، ضابطلر ، مأمورلر طرایچکنک درس لری دیکلیمک ایچون آقین آقین کلیرلری . یالکیز قادیلر مستقی ایدی ؛ چونکه مؤرخ ، قادیلر حقنده الکزیاده شوپنوارک مستهزی فکری لری ترویج ایدر و بوفکر لری تکرار ایلردی .

طرایچکنک یوقیتنی تأمین ایدن ، هان بوتون نطقلرنده و درس لرنده ، آتشن بر وطن محبتک ، ۱۸۷۰ ظفرینه عائد خاطره لرک جهلر رسلرلر اده سنده حس ایدلمی ایدی . درس لرنده ، روحی وجده غرق ایدن بروطن محبتی ، آلمانغه درین بر حریت حسی ، شانی ، جاذب برظفر موسیقسی کی ، آلمانگ آتسی ایچون امنیت و قوت تأمین ایدن بر بشارت نعمه سی

شعر

اورتاج

دیکله ، یک شاعر! اسکیزوانی ،
اوتوبور پورکن آلتین دستانی ...
دینه « قوبوز قیریق ، پوقدر چالانی !
چانی کویک سسی ، قوبوز بر آفاج ...
قونلو طمانی پوقه کندیبی قونلو ،
قانی کور ، ایچرسه قیبیز نه مونلو !
(او موت) بر قاتانه هاتم او مونلو ،
اوکا (اوزان) دیرلر ، یولنه (اورتاج) ...
دیورکه « سز یارتاس ، بزاورتاج ادری ،
بزدن اولان هر فرد کوردور ایلری
اگره من صنعتدن مل هنری ؟
ایسته من باباچی ائرلردن باج ؟
هروض سزک اولسون همه بزمدور ،
خلفک سوله دیکی تورکجه بزمدور ،
(لیل سزک ، شب سزک ، کچه) بزمدور .
دکلور بر معنا اوچ آده محتاج ...
ایرماغر ، هر آقان سیله اوغایز ؟
شرقدن ، غریبدن آسن یله اوغایز ؟
ایل اویسون بزده ، بز ایله اوغایز ؟
بز هلاچ دکلز ، بالواج یالواج ...
خلق بر ویران قلمه ، دیواری سیاه ،
کیرمده پشیمان کیرمده آده !
دیوایز بز اوکا حرمت ، سزاکراه ؟
سزهدرد ویرنه شی بزده بر هلاج ...

بو برده بز بولدق کیزله بر خزنه ؟
داغارچی اوموزده کیردک ایچنه ؟
بو ایچی کردانلی ، شوالاس ایچنه ؟
هپ اوندن چیمشدر ، کوزلریکی آج !
ای شاعر! یارتاسدن چتی ، کل اورتاجه ؟
(بودلور ی ، وولنه) ی کسه خراجه ؟
سن کندیدی کوجکله طیرمان یاماجه ؟
بو یوکلش ، بلکه اولور بر معراج !

ضیا کونک آب

یازیق !

— ندیمک لسانیه —

چیچکل داغلمش رنگلر صولاندن ،
قوشلر سکوت انیش خزان اولاندن ،
ساقینک انده جامی دولاندن

هچک تونکش شرای ، یازیق !

عاشقار و غاسر ، جانانلر ناکام ،
دکشمش اولکی اصول ونظام .
شاعره کوزلری ساده الهام

آزادکن قیریش ربایی ، یازیق !

« آداب سخن » برداستان اولش ،
ساقیلر جملسه امتحان اولش ،
کوزه لر سوز آتمش نکته دان اولش ؟

دیکلرین قالمش جوی ، یازیق !

اعتراف

آی قالدین ، سولیک ایسته پورمیک ،
اوزاقلاشدیر بدنن دوداقلرکی .
بر بوسه یله دوشر محبت پورغون ،
بر روزگار دوکر یاراقلری .

یاورو بر کورجین قادار یاراماز ،
کوزل قالدین ، آرتق ووجه جواب ویر !
کوزلرک چاپقینجه کوله سین بر آز ،
ایسترسه قاهنلر قلیله سور .

صاجلرک داغتیق ، وجودک قیریق ؟
پیشیر بو صبیاق در آغوشلرک !
شیوت هیکلی آلرکله ییق ،
میرودمه اولورسک ، سولیک ، یارین ...

مقاله فزری

حال بوکه تورکیلیک ایچون جدی بر صورتده چالیشان حقیق
تورکیلیک ، تورکیلیکی ، فلسفی ، اخلاق ، بدیی بر حرکت ، صرف
فکری بر جریان اولدق تلقی ایدیورلر .

تورکیلیک دییه یکی بر جریانک چیمه سی ایچون ، اول اصرده
بویه بر جریانک احتیاج حافه کله سی لازمدی . بویه براحتیان حقیقه
حسن ایدیلدی ؟ کیریکدن تورکیلی اولانلر ایچون ، اوت !

چونکه عمل اولدق هر نه یاقی ممکنه هیننده داهیان بر صورتده
موفق اولش اولان تورک ملتی شیدیه ی قدر ، نظریات ساحه سینده
باشقه منظره قارشی بر کیزد ، بر مقلد وضعتنده قاشش ؟ بو صورتده

صمیمی حسلری دائما ایچنی فکریلرک قالنه صوفی اضطرارنده بولونمیشدی .
ملکشمش ملنلرده . اجتهایی فکریلر ، اجتهایی دویغولرک صادق
افاده لرندن عبارتدر . تورک کرده ایسه ، اجتهایی فکریلر ، باشقه ملنلردن

آلیندینی ایچون ، جعینک صمیمی دویغولرله هیچ بر علاقه به مالک
دکلور . تورک ملتی ، مسغل بر دوشونوشه ، مستقل بر کوروشه
مالک اولوبده ، نظریه لر یی کنددی قناسیله وقلیله یافنه چالیشادقیه ،
فکریلرله ایله حسلری آراسنده کی بواجنیلک بر دویزه به دوام ایلمه جکدر .

واقعا بر سطاق فکریلر واردکه اجتهایی دویغولرله هیچ بر مناسبت
مالک دکلدور ، بناء علیه ، بونلرله اجتهایی حسلر آراسنده تضاد یاخود
مابیت آرامق جائز اوله ماز . مثلا ، علمه ، صنایعه قائم فکریلر کی .

بوتون مدتیق ایله میدانه چیقارمق ، عثمانلیق اطرافنده طوبلانات
مخفف عنصرلی — نجیب ملتزمک لموجودیتی ادامه ایدن ،
اونی بی نهایت نظیرلر ، شانلر وشرقرله اعلایه چالیشان ، تورک
واسلام عالمک مدنی و متشع بر قطنی تشکیل ایله یین — عثمانلی
دولته منسوبیله مباحی قلمق ، واونلره بواصله ایله مل بر ضروره ،
بر شرف حسن ایتدیرمکدر .

بوک اتمه ، ۲۰ اکتوسوس ۱۹۱۷

احمد رفیع

فکر و خصلت

تورکیلیک ندر ؟

تورکیلیک نه اولدینی آکلامیانلر ایک قسم انساللردر . برنجیی
تورکیلیک مناون فردلر در مرکب برعنیرت ماهیتنده کورده تورکیلیک
ایکتنجیی یه بوذهابه ملو تولش اولان معارضلر .